

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНАЛІЗУ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА. АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ОСОБЛИВЛІСТІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Прийняття раціональних та ефективних управлінських рішень в сучасних умовах підприємницької діяльності значною мірою залежить від ефективності організаційно-інформаційної системи підприємства. У статті визначено роль організаційно-інформаційного забезпечення аналізу господарської діяльності сучасного підприємства.

Ключові слова: інформація, організація, підприємство, господарська діяльність, система, алгоритм, аналіз.

Abstract

Making rational and effective management decisions in modern business conditions largely depends on the effectiveness of the organizational and information system of the enterprise. The article defines the role of organizational and information support of the analysis of economic activity of a modern enterprise.

Keywords: information, organization, enterprise, economic activity, system, algorithm, analysis.

Ефективне управління сучасним підприємством базується насамперед на прийнятті своєчасних, актуальних та конкурентоспроможних управлінських рішень. Разом із тим, прийняття ефективного управлінського рішення щодо господарської діяльності підприємства є неможливим без забезпечення підприємства потужною організаційно-інформаційною системою, яка б могла відповідати усім вимогам сучасних підприємств та організацій. Особливої уваги дослідників під час вивчення даного питання вимагає також врахування динаміки ринку та особливостей діяльності окремих підприємств.

Особливостям організаційно-інформаційного забезпечення аналізу господарської діяльності сучасного підприємства присвячено значну увагу вітчизняних та зарубіжних вчених. Особливої уваги заслуговують праці Демиденка С. Л., Томчука Р. Р. [1], Пуцентейло П. та Гуменюка О. [2], Худика О. Б. [3], Нашинець-Наумової А. Ю. [4], Сіменко І. В. [5], Ковальчука К. Ф. [6], Кащенко Н. Б. [7] та інших. Разом із тим, невирішеним залишається питання систематизації вимог до інформаційного забезпечення господарської діяльності підприємства та алгоритмізації інформаційних потоків з метою забезпечення підвищення їх ефективності.

Основною запорукою ефективності проведеного аналізу господарської діяльності є коректність планування його програми. Розробляючи план аналітичних робіт і розраховуючи терміни їх проведення, необхідно враховувати наявність інформаційної бази, затрати часу та ресурсів.

Відтак в основу алгоритмізації інформаційних потоків на підприємстві має бути закладено першу функцію менеджменту підприємства, що полягає у плануванні програми аналізу.

Загальний алгоритм аналізу господарської діяльності підприємства передбачає три основних етапи: розробку програми аналізу, проведення відбору відповідних джерел інформації та їх систематизація й узагальнення, підбиття підсумків та прийняття обґрунтованих управлінських рішень, спрямованих на поліпшення ефективності функціонування підприємства.

Відповідно загальний алгоритм проведення аналізу господарської діяльності подано на рисунку 1 [8, 9].

Під час проведення аналітичної роботи деякі складові названих етапів можуть повторюватися. Причина цього полягає у повторному та детальному вивченні факторів, які впливають на зміну тих чи інших економічних показників. Основними мотиваторами детального поділу процесу аналізування на етапи є можливість забезпечення контролю виконання кожного із проведених етапів аналізу.

Як уже зазначалося, успіх реалізації програми аналізу господарської діяльності підприємства головним чином залежить від якості інформаційного забезпечення.

Інформація є головним елементом управління. Процес управління та його елементи є системою збору, передачі, обробки та зберігання інформації. Ефективність управлінських рішень значною мірою залежить від здатності та можливості управлінця вчасно зібрати, проаналізувати та

інтерпретувати інформацію. Прийняття управлінських рішень ґрунтується на безперервній обробці інформації.

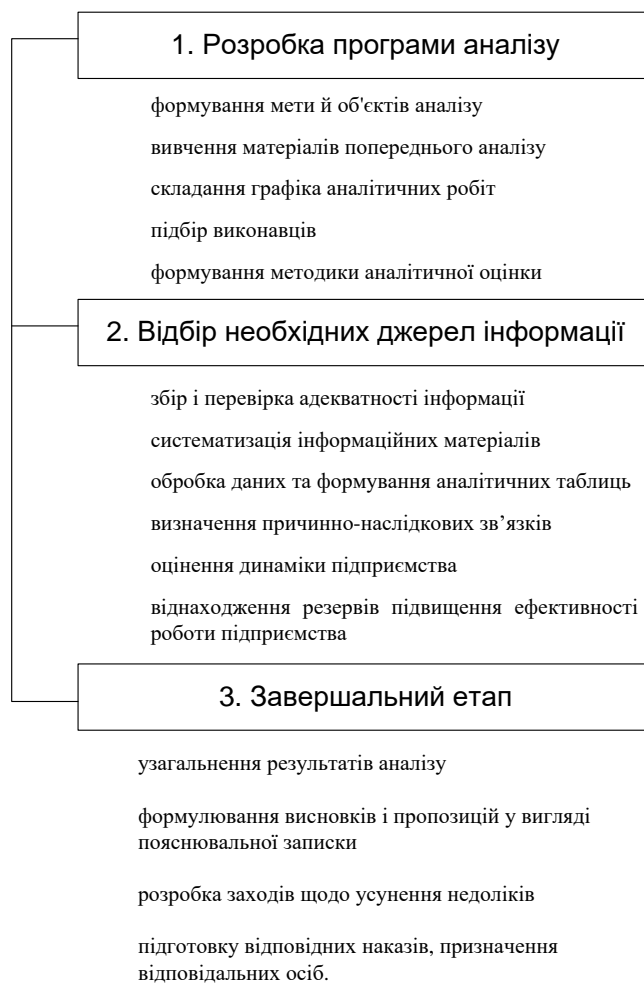

Рис. 1. Загальний алгоритм проведення аналізу господарської діяльності на підприємстві [8, 9, 10]

Інформаційне забезпечення аналізу господарської діяльності підприємства містить інформацію, необхідну для управління економічними процесами та створення відповідних умов пошуку, отримання, збереження, накопичення, передавання, обробки інформації, організації банків даних.

Система інформаційного забезпечення повинна містити наступні складові: інформацію, інформаційний потік, інформаційну систему, інформаційну технологію, комунікативне середовище, канали руху інформації, носії та передавачі інформації – рисунок 2.

В основі є інформація, що визначає ефективність розглянутих елементів для обґрунтованого аналізу господарської діяльності підприємства. Інформація, яка постійно знаходиться в динаміці та рухається між її споживачами, формує інформаційні потоки, які забезпечують процеси аналізу господарської діяльності.

Інформація рухається між її споживачами вертикально та горизонтально. Вертикальні інформаційні потоки забезпечують процеси управління, горизонтальні – виробничі процеси.

Забезпечення наведених якісних характеристик інформації визначають її корисність для аналізу господарської діяльності.

Таким чином, ефективність аналізу господарської діяльності сучасного підприємства може бути забезпечена лише за умов дотримання раціональної програми організації аналізу, забезпечення програми аналізу ефективними інформаційними потоками, а також відповідності інформації вимогам до її якісного складу.

Висновок

Поліпшення організаційно-інформаційного забезпечення аналізу господарської діяльності сучасного підприємства є стратегічним напрямком підвищення ефективності прийняття управлінських рішень.

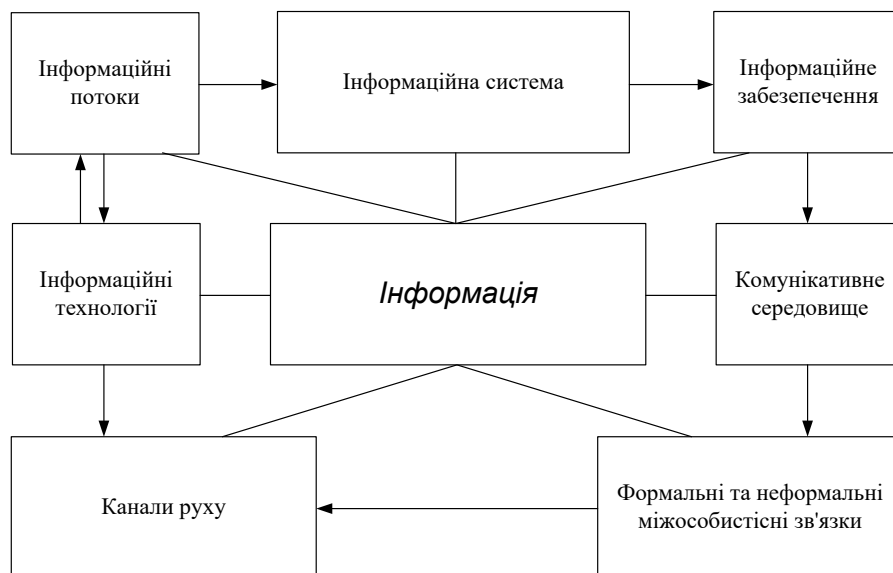

Рис. 2. Алгоритм організації інформаційних потоків аналізу господарської діяльності [10]

Дотримання чіткої алгоритмізації організаційно-інформаційного забезпечення та управління інформаційними потоками створить умови для прийняття раціонального ефективного управлінського рішення із мінімальними ресурсними витратами та значно знизить величину можливих ризиків, що пов'язані із динамікою зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Демиденко С. Л., Томчук Р. Р. Організація інформаційного забезпечення аналізу господарської діяльності. Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. Випуск 17. С. 816 – 819.
2. Пуцентейло П., Гуменюк О. Інформаційне забезпечення аналітичної діяльності в управлінні підприємством. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2019. Випуск 1-2. 2019. С. 74 – 80.
3. Худик О.Б. Інформаційне забезпечення стратегічного фінансового аналізу. *Економіка та держава*. 2016. № 11. С. 93 – 97.
4. Нашинець-Наумова А. Ю. Питання забезпечення інформаційної безпеки підприємства. *Юридичний вісник*. 2012. 3(24). С. 58 – 62.
5. Сіменко І. В. Аналіз господарської діяльності. Навчальний посібник. Центр учбової літератури. 2013. 384 с.
6. Ковальчук К. Ф. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій: Навчальний посібник. Центр учбової літератури. 2012. 328 с.
7. Кащена Н. Б., Гаркуша Н. М. Аналіз господарської діяльності підприємства. Навчальний посібник. Харків, ХДУХТ. 2013. 396 с.
8. Адлер, О. О. Аналіз господарської діяльності. Самостійна робота студента. навчальний посібник. Вінниця, ВНТУ. 2019. 98 с.
9. Адлер, О. О. Аналіз господарської діяльності. Навчальний посібник. Вінниця, ВНТУ. 2019. 118 с.
10. Адлер О. О. Роль та особливості організаційно-інформаційного забезпечення аналізу господарської діяльності сучасного підприємства. *Ефективна економіка*. 2020. № 12. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8400> (дата звернення: 07.02.2021). DOI: 10.32702/2307-2105-2020.12.75.

Адлер Оксана Олександрівна – кандидат технічних наук, доцент кафедри економіки підприємства та виробничого менеджменту, Вінницький національний технічний університет. Oksana_adler1983@ukr.net

Adler Oksana – Associate Professor of the Department of Enterprise Economics and Production Management, Vinnytsia National Technical University. Oksana_adler1983@ukr.net